

Hyvät unenlahjat ja kärsivällinen mieli - Reppumatkailijan Vietnam

17.9.2026 6.00

Vietnam on edullisia hintoja, hyvää ruokaa, vaihtelevaa luontoa ja kulttuurin kontrasteja. Pohjoisessa kohdataan aito arki, etelässä tingitään kaupustelijoiden kanssa.

Teksti ja kuvat: ANNI KOTKAMAA

Matka Kaakkois-Aasiaan alkoi tutustumalla etukäteen mahdollisimman moneen kirjaan, internet-sivuun ja kertomukseen. Hyödyllisintä tietoa matkanteon tunnelmista ja parhaat vinkit löytyivät kuitenkin Kaakkois-Aasiaa kiertäneiden reppumatkailijoiden blogeista.

Sitten reppu lainaksi kaverilta ja mukaan mahdollisimman kevyet matkatavarat: passi, hammasharja, mukavaa päällepantavaa ja parit hyvät kengät.

Aloitimme ystäväni Veronikan kanssa matkan halpalennolla Hongkongiin. Välilasku oli Istanbulissa. Hongkongista jatkoimme kahden tunnin lennolla Hanoihin. Junamatka olisi ollut kiinnostavampi, mutta kahden päivän mittainen. Junamatkaan olisi myös kuulunut viisuminhaku ja muu paperisota, koska reittiin kuuluu Kiinan ja Vietnamin rajan ylitys. Siis ilmojen halki.

Vietnamissa pohjoisosassa matkailijoita siedetään ja eteläosassa heidät otetaan vastaan hymyssä suin. Reppumatkailijoihinkin on jo totuttu ja tunsimme olevamme ihmisille muutakin kuin kasa dollareita.

Köyhemmässä pohjoisessa kohtasimme matkailukulissien sijaan aitoa vietnamilaista arkea. Matkailijoita ei ollut paljon ja palvelut piti etsiä itse. Suomalaiselle Vietnamin pohjoisosa on miellyttävä, koska se ei ole liian kuuma.

Tunnetut Sapa-vuoret jätimme väliin, koska vuorilla oli liian kylmä meidänkin makuumme.

Hinnat olivat halvat ja valuutta, *dong*, tuntui miellyttävältä sillä sadalla eurolla sai 2,5 miljoonaa dongia. Kun hinnoissa sanottiin kymppi, se tarkoitti kymmentä tuhatta.

Hanoin Vanhassakaupungissa tunsi olevansa perinteisessä Vietnamissa, ei turistirysässä. Bangkokiin verrattuna kaupunki on vaatimaton, mutta se edustaa aitoa ja tunnelmallista Aasiaa.

Hanoissa on vähän ravintoloita, mutta paljon katukauppiaita ruokakärryineen. Söimme tarjolla olevia paikallisia herkkuja emmekä saaneet vatsatauteja, vaikka niitä alussa pelkäsimme.

Matalan budjetin reissaajina käytimme halpoja paikallisia junia ja busseja. Busseissa istuimen sai makuuasentoon ja käytimme matkat nukkumiseen. Muhkuraiset tiet vaativat kuitenkin hyvät unenlahjat.

Halong Bayssa meidät toivotti tervetulleeksi parinsadan asukkaan kelluva kalastajakylä. Meren päälle rakennetuissa kalastajaperheiden asumuksissa, eräänlaisissa laiturirakennelmissa, voi aterian onkia olohuoneen lattian reiästä. Asuinlaiturin reunaan on kiinnitetty pieniä kalastajaveneitä. Varsinaisen elantonsa asukkaat hankkivat matkailijoille myytävästä kalasta. Suojakaiteita ei rakennelmissa ollut, mutta lapset ovat tottuneet varomaan leikeissään.

Halong Bayn veneretket ovat satumaisia. Merestä pistävät vuorenhuippuja muistuttavat kalliojärkäleet, joiden välissä purjehtivat laivat heijastuivat veteen. Matkailija kokee tulleensa silmiä hivelevään, epätodelliseen paratiisiin. Ei ihme, että Halong Bay on Unescon suojelema maailmanperintökohde. Jokaiselle luonnonilmiölle on kiinalaisessa mytologiassa oma tarinansa. Halong Bayn kivijärkäleet ovat legendan mukaan lohikäärmeiden sylkemiä laavasuihkuja, jotka ovat jähmettyneet ilmalentoon.

Alukset ovat vanhoja värikäspurjeisia puulaivoja, joilla matkailijoita kuljetetaan Halong Bayn terävien kalliomuodostelmien välissä. Matka kannattaa ostaa pakettina, koska kuljetukset voivat muuten olla hankalia ja loppusummaltaan kalliita.

Matka muinaisen elämäntyylin pohjoisesta jatkui Vietnamin eteläosaan. Matkailijoita oli sitä enemmän mitä lähemmäksi saavuimme merta ja lämpenevää ilmanalaa. Hoi Anin satoja vuosia vanhassa, kansainvälisesti aikoinaan merkittävässä satamakaupungissa matkailun kasvamisen huomasi, sillä ihmiset nykivät jatkuvasti hihasta ja kaupustelijat tuputtivat tavaroitaan. Suurin kauppiasryntäys oli meren tuntumassa. Asiakkaiksi kelpasivat repputuristitkin.

Tinkiminen kuuluu aasialaiseen kulttuuriin ja hintaneuvottelut ovat usein hauskaa leikkiä. Hyvä aloitus on vähentää neljäsosa hinnasta pois. Matkailijalta perittävä lopullinen hinta on todennäköisesti nelinkertainen paikalliseen verrattuna, mutta hinnoissa on kyse muutamista euroista.

Kohtuullisen siisti yöpymispaikka löytyi helposti ilman että ylitimme taksamme, joka oli kymmenen dollaria per yö kahdelle hengelle.

Etelään matkatessa oli seuraavana vuorossa Nha Trang, Vietnamin Riviera, jossa hiekkarantaa on silmänkantamattomiin. Suurin osa väestä oli nahkansa polttaneitta länsimaisia turisteja. Seudulla oli bussilasteittain pakettimatkailijoita, joille oli järjestetty valmiit kohteet ja kuljetukset. Reppuselkämatkailijoiden on huolehdittava omasta ohjelmastaan, joten vuokrasimme skootterin viiden dollarin päivähinnalla. Kohteet löysimme kyselemällä paikallisilta ja vastaus tuli aina iloisesti englanniksi tai käsimerkeillä. Liikenne on kaoottinen, mutta normaalilla varovaisuudella ja päättäväisellä asenteella pärjää. Epävarma motoristi voi palkata myös kuskin.

Liikenneruuhkat ovat ymmärrettäviä, sillä 85 miljoonan asukkaan maassa on 18 miljoonaa skootteria, joista osaa ajavat juuri reppuselkäturistit.

Kurvailimme Nha Trangin upealle temppelialueelle, jossa oli paljon munkkeja, orpokoti ja laumoittain lapsia.

Seuraava kohteemme Mui Ne on erityisesti häämatkalaisten suosima kohde, koska ranta on lempeän rauhallinen ja romanttinen. Paikka vilisi rahakkaita länsimatkailijoita ja hinnat olivat sen mukaisia - eikä niistä tingitty. Kenties paikan omistussuhteista kertoo jotain se, että paikka oli kauttaaltaan kyltitetty myös venäjäksi. Matalan budjetin matkaajina lähdimme liukkaasti eteenpäin, koska meillä oli varaa vain yhteen merenantimista koostuvaan ateriaan palmun alla olevassa rantaravintolassa.

Ho Tsi Minh Cityyn eli entinen Saigon on Vietnamin vilkas bisnespääkaupunki, jossa tarjontaa on joka lähtöön. Kaupunki muistuttaa Bangkokia matkailijoineen, ravintoloineen, liikenneruuhkineen, pilvenpiirtäjineen ja liikekortteleineen.



Reppumatkailijoille kelpasivat kaikki kahdelle sopivat majoitustilat, joiden hinta ei ylittänyt kymmentä dollaria yöltä.



Vietnamilaisilla lapsilla ei ole nukkumaanmenoaikaa. Aikuiset ovat ulkona iltaisin pikkuvauvat kainalossa ja kaduilla pyörii pikkulapsia yömyöhään.



Alukset ovat vanhoja värikäspurjeisia puulaivoja, joilla matkailijoita kuljetetaan Halong Bayn terävien kalliomuodostelmien välissä.

Olimme kuvitelleet näkevämme merkkejä Vietnamin sodasta, mutta kaupunki on korjattu. Löysimme kuitenkin kiinnostavia museoita, joissa useimmissa esiteltiin sotaisaa menneisyyttä. Mukana oli myös ranskalaisia vastaan käyty siirtomaasota. Vietnamin sotahistoriaan kuuluvat edelleen maaperässä olevat kemialliset myrkyt, epämuodostuneet lapset ja vajaaraajaiset ihmiset. Vietnamin sodan surullista suuruutta kuvaa tilasto, jonka mukaan amerikkalaisia kuoli 58 000, vietnamilaisia kaksi miljoonaa. Sodan julmuus tiivistyi amerikkalaisten sotastrategiaan, jossa sotilaat valtasivat kylän ja hävittivät sen asukkaineen ja rakennuksineen maan tasalle.

Ho Tsi Minh Cityssä on hyviä ja reppumatkaajan kukkarolle sopivia ravintoloita, katujen myyntikojuja ja toreja. Paikallista ruokaa saa joskus etsiä, sillä keittiö on usein sovellettu matkailijoiden makuun.

Cu Chista löysimme sodan aikana rakennetun tunnelikylän. Mutkikas, pienillä luukuilla varustettu 250 kilometrin mittainen tunneliverkosto selittää, miksi vietnamilaiset osasivat amerikkalaisten sotilaiden mielestä kadota jäljettömiin. Tunneleissa oli asevarastoja ja huoneita, joissa pystyi elämään pitkiäkin aikoja. Tunneleihin piilotettiin myös amerikkalaisilta varastettuja ammuksia. Ahtaus ja kuumuus kävivät varmaan voimille! Matkailijoille on rakennettu muutama todellista avarampi tunneli, jossa saimme ahtaanpaikankammon jo muutamassa minuutissa.

Yöbussissa saattoi säästää yhden hotelliyön kustannukset, mutta hyvät unenlahjat olivat nukkumisen edellytys. Vietnamissa olomme ajan nukuimme vaatimattomissa ja siisteiksi tarkistamissamme majapaikoissa. Meille kelpasivat kaikki kahdelle sopivat tilat, jotka eivät ylittäneet kymmentä dollaria yöltä. Aina se ei onnistunut ensimmäisessä paikassa, mutta valinnanvaraa oli runsaasti. Kirppuja ja isompia ötököitä löytyy kuulemma luksushotelleistakin, mutta me emme niihin törmänneet. Sitä vastoin törmäsimme usein muihin reppumatkailijoihin eri puolilta maailmaa. Kielten sorinan yhdisti usein simppeli englanti.

Vietnamista matka jatkui Bangkokin ja Hongkongin kautta Suomeen. Matkalla oli kuitenkin pistäydyttävä Kambodzassa. Mutta se on jo toinen juttu.

FAKTAT VIETNAM

Asukasluku: 84 miljoonaa
Pääkaupunki: Hanoi, asukkaita yli 3 miljoonaa
Kieli: Vietnam. Englannilla pärjää yhä paremmin, ranskallakin hieman.
Asiakirjat: Passin oltava voimassa kuukausi matkan jälkeen. Viisumi tarvitaan yli 14 päivän matkalla.
Sää: Etelässä sataa eniten toukokuusta lokakuuhun. Marras-huhtikuussa sateita vähän. Pohjoisessa lämpimintä touko-lokakuussa, viilenee joulu-maaliskuuksi.
Maantiede: Vietnamin pituus 1600 kilometriä, kapeimmillaan 62 kilometriä. Pinta-ala 330 995 neliökilometriä
Elämykset: Mahdollisuus hemmotteluun ja vanhaan kulttuuriin, shoppailuun ja edullisiin huveihin. Rokotukset ja malariapillerit muistettava.

PLUSSAT

o Reppumatkailijallekin sopivan hintaisia yöpymis- ja ruokailumahdollisuuksia
o Edulliset tuk-tukit, riksat ja taksit sekä kätevät yöbussit
o Kevyt, maistuva ja ihanasti maustettu ruoka, jossa on vaikutteita Kiinasta, Thaimaasta ja Ranskasta.
o Maan kulttuurin kontrastit ikivanhasta moderniin bisnekseen
o Myönteinen suhtautuminen matkailijoihin
o Kiehtova ja eksoottinen luonto, joka vaihtelee pohjoisen Sapa-vuorilta etelän villiin Mekongdeltaan

MIINUKSET

o Sodat tuntuvat ihmisissä ja elintasossa
o Säävaihtelut
o Koveneva bisnes ja hintojen nousu
o Prostituutio, huumekauppa ja korruptio
o Etenkin paikallisia ravintoloita vaikea löytää
o Varhaiset sulkemisajat
o Sekava liikenne

KOMMENTTI

"Give me a better price, madam"

Reppumatkailuun kuuluu tinkiminen. Rahankäyttö on sosiaalista peliä, jossa vaaditaan pelisilmää. Tinkiminen on kuin tanssi, jolla on oma rytmi, tyyli, melodia ja askeleet. Tinkimisen luonteeseen kuuluu myös se, että tunnistaa, milloin on lopettamisen aika.



Ellet jaksa kantaa painavaa savikulhoa äidille tuliaisiksi, voit ottaa siitä kuvan.



Hanoin keskustassa on kuuluisa Punainen Silta, jonka yli on jokaisen kaupungissa kävijän ehdottomasti käveltävä.

Tinkijän on hymyiltävä koko ajan. Kosketuksessa on noudatettava maan tapoja. Hipaisu on sallittua, käpälöinti ei.

Tinkijän on opeteltava myös joitakin fraaseja. "Give me a better price, madam". Myyjä esittää sinulle ylikorkean hinnan, sinä lähdet pohjatarjouksesta. Peli etenee hienotunteisesti ja iloisella ilmeellä. Tanssin tähtäimessä on kumarrus: "Final price".

Suosituissa matkakohteissa kannattaa maksaa korkeintaan 40 prosenttia alkuperäisestä hinnasta. Reppumatkailija jankuttaa hyvää hintaa vielä silloin, kun varakas matkailija on jo lyönyt rahat kouraan.

ANNI KOTKAMAA



Ho Tsi Minh Cityn liepeillä olevassa tunnelikylässä näytetään, miten tehdään amerikkalaisten sotilaiden vihaama katoamistemppu. 250 kilometrin pituista tunnelia esitellään nyt matkailijoille.





Jeesus vartioi Rio Janeiroa, Shiva Nan puolestaan Trangia. Viitisen metriä korkean patsaan sisällä on temppeli.